

21 mars 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 40

Dnr NTN 2017/60
KFKS 2012/294-214,

Remiss samråd planprogram för Henriksdal

Beslut

Natur- och trafiknämnden antar förslag till yttrande enligt tjänsteskrivelsens bilaga 1.

Ärendet

Enligt programförslaget kan området förtätas med nya bostäder, parkering, samt lokaler för handel, kontor och fritid. Planprogrammet innebär även nya förskolor och förändring av befintligt skolområde.

Tre övergripande mål har definierats för Henriksdalsområdet:

- o En sammanhängande stadsmiljö som en naturlig del av Nacka stad
- o En stadsutveckling som bygger vidare på områdets värden, till exempel vackra utblickspunkter.
- o En trygg, tillgänglig och levande stadsdel.

För att uppnå målen utgår programförslaget från tre strategier: förstärk sambanden och målpunkter, förtätning och förnyelse. Programförslaget utgår från översiktsplanen, visionen för Nacka stad "Nära och nyskapande", stadsbyggnadsstrategin Fundamenta och andra strategiska styrdokument.

Henriksdal ligger på västra Sicklaön och gränsar till Stockholm stad. Programområdet avgränsas av Henriksdals reningsverk i väster, Saltsjökvärd i norr, Finnboda i öster och Värmdöleden i söder.

Natur- och Trafiknämnden samrådsyttrande

Gatuutformning

De principsektioner som presenteras i programmet med träd i klack strider mot kommunens riktlinjer för gatuutformning, som möbleringszoner med trädplantering. I möbleringszoner med trädplantering kan dagvatten hanteras bättre vad gäller rening och fördröjning samt bidrar till en effektivare drift av angränsande ytor.

Konsekvens

Gatuutformning med träd i klack försvårar för snöröjningen av gatorna och ger inte heller tillräckliga ytor för snöupplag, vilket kan innebära ökade kostnader för drift och underhåll. Utformning med träd i klack innebär inte heller samma möjlighet till hantering av dagvatten som trädrader i möbleringszon.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

21 mars 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

Vikten av kollektivtrafikkörfält

Det är positivt att det i planprogrammet föreslås busskörfält på Kvarnholmsvägen från Danvikshemsvägen till Värmdövägen. Det är angeläget att god framkomlighet för busstrafiken på Kvarnholmsvägen är en fråga som bevakas under vidare planering av området.

Konsekvens

Om kollektivtrafikkörfält inte anläggs innebär det försämrad framkomlighet för kollektivtrafiken.

Korsningen Värmdövägen/ Kvarnholmsvägen

Det anges i planprogrammet att korsningen Värmdövägen och Kvarnholmsvägen ska utredas tillsammans med Stockholm stad. Det har gjorts studier kring hur korsningsutformningen skulle kunna förbättras ur framkomlighetsperspektiv. Stockholms stad planerar att genomföra vissa förändringar i korsningen under år 2017-2018.

Biologisk mångfald och spridningsmöjligheter

Delar av den föreslagna bebyggelsen planeras i naturmark med bitvis höga naturvärden. Skogsstyrelsen har tidigare (20120503) klassat naturen på berget öster om bebyggelsen på "Henkan" inklusive bergets sydsida som "objekt med naturvärden". I samband med programarbetet beställdes en mer detaljerad inventering, som visade att naturvärdena inom $\frac{3}{4}$ av objektet har nyckelbiotopklass.

Konsekvens

Den biologiska mångfalden riskerar att minska till följd av den exploatering som föreslås i programmet. Förslaget kan även negativt påverka spridningsmöjligheterna för barrskogsarter – enligt den ekologiska spridningsanalys som gjorts för Sicklaön. Föreslagna trädplanteringar med företrädesvis lövträd, kan vara positiva för lövskogssambanden, som här är svagare än barrskogssambanden. I kommande detaljplanarbeten bör spridningssambanden för barrskogsarter särskilt beaktas, då området innehåller dessa värden i dag. Planarbetet bör även vidare pröva hur bebyggelsen kan utformas med hänsyn till utpekade naturvärden och hur/om naturvärden kan säkerställas i detaljplanerna.

Lek och rekreation samt barnperspektivet

Boende på såväl "Henkan" som Henriksborg (gemensamhetsanläggning) har i dagsläget tillgång till bostadsnära lek och motion. Dessa möjligheter finns kvar i programförslaget. Danvikens f.d. kyrkogård föreslås bevaras som parkresurs.

Vid Vilans skola finns i dagsläget en mindre bollplan, som i förslaget minskats något. Några fler utomhusytor för spontan idrott/bollspel planeras inte. Andelen naturmark för lek och rekreation kommer att minska.

Konsekvenser

När staden blir tätare ställs större krav på barnens utemiljö och säkerhet. Det är av stor vikt att det finns tillräckligt med ljusa, nära, tillgängliga och inspirerande lekmiljöer.

Det är positivt att befintliga boendemiljöers kvalitéer värnas. Med tanke på den ganska omfattande befolkningsökningen inom programområdet, bör frågor som rör barns lek och

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

21 mars 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

rekreation särskilt studeras i det fortsatta detaljplanearbetet. För små ytor slits hårt och riskerar att bli mindre spännande för barnen såväl fysiskt som psykiskt. Ytskikt måste i dessa fall till stor del hårdgöras för att klara slitaget och ev. vegetation har svårt att överleva.

Driftkostnaderna blir förhållandevis höga.

Tillgänglighet för personer med rörelsehinder

Programområdets branta terräng är en stor utmaning, när tillgängligheten ska säkras. Frågan har uppmärksammats i programhandlingen men skulle kunna utvecklas ytterligare, då det är en betydelsefull jämställdhetsfråga. Kan t.ex. hisslösningar bli aktuella – som på t.ex. Kvarnholmen?

Konsekvenser

Topografin är ett hinder främst för personer med rörelsehinder men även för personer med t.ex. barnvagn. I dagsläget är bil och buss den enda lösningen på problemet. Någon form av vertikal kommunikation skulle kunna underlätta vardagen för dessa grupper och kanske även bidra till att Henriksdalsberget lättare integreras med tillkommande bebyggelse. Vertikal kommunikation såsom hiss, är såväl en stor investering som en framtida driftkostnad.

Strandpromenad

För att det inte ska riskera att uppstå några missförstånd med angränsande fastighetsägare, kan det vara lämpligt att i programmet markera en ambition att binda samman befintlig strandpromenad med planerad strandpromenad från Kvarnholmen och i kajplanshöjd.

Konsekvenser

Strandpromenaderna i Nacka är mycket uppskattade och välanvända för såväl rekreation som kommunikation. På t.ex. Kvarnholmen har det i resp. detaljplan säkerställts att delsträckor av en strandpromenad kan byggas ut. I Kvarnholmen Dp 6 planeras detta arbete att fullföljas. Genom att i programmet signalera att befintlig strandpromenad förväntas ansluta till Kvarnholmens strandpromenad i kajnivå, ges angränsande fastighetsägare och t.ex. arrendatorer möjligheter att planera i god tid. En ny del av strandpromenaden runt Svindersviken är såväl en större investering som en driftkostnad.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse

Bilaga 1 Förslag till yttrande

Bilaga 2 Samrådshandlingar

Yrkanden

Sofia Hanner (L) yrkade följande ändring i yttrandet, med instämmande av Per Chrisander (MP) och Lena Rönnerstam (S), att texten under rubriken Gaturutformning ersätts med följande text- *De principsektioner som presenteras i programmet med träd i klack strider mot kommunen riktlinjer för gatuutformning, som möbleringszoner med trädplantering. I möbleringszoner med*

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

21 mars 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

trädplantering kan dagvatten hanteras bättre vad gäller rening och fördröjning samt bidrar till en effektivare drift av angränsande ytor.

Christina Ståldal (NL) yrkade avslag till yttrande.

Beslutsgång

Med avslag på Christina Ståldals yrkande beslutade nämnden att anta följande yttrande med Sofia Hanners ändringsyrkande.

Reservationer

Christina Ståldal (NL) reserverade sig mot beslutet och ingav följande, ”Nackalistan avslår förslaget till yttrande enligt tjänstehandlingen mot bakgrund av den alltför stora förtätningen som inkräktar på främst den värdefulla naturen i Trolldalen mm. Yttrandet kritiserar viktiga och problematiska faktorer i planeringen som Nackalistan sympatiserar med. Det måste till en bättre samplanering från start av alla exploateringsprojekt så att inte resultatet blir som i detta fall att träd planeras på ett sätt som man med fog anser är mycket negativt ur bl a snöröjningshänsyn och med avseende på dagvattenavrinning. Att det fortfarande inte fungerar parallellt mellan olika planeringsinstanser så att NTN:s kompetenser inte kommer in från start och har en dignitet på samma nivå som kompetenserna inom MSN. Att inte samplanera ger ofta dyrare, sämre och mindre miljövänliga resultat och onödigt tidsspillan. Nackalistan reserverar sig till yttrandet men delar och sympatiserar ändå med stora delar av dess innehåll. I övrigt så ansluter sig Nackalistan till Miljöpartiets protokollsanteckning i ärendet.”

Protokollsanteckning

Per Chrisander (MP) och Anne Magnusson (MP) lät anteckna följande till protokollet. ”Två av kommunens övergripande mål är ”Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka” och ”Bästa utveckling för alla”. Trolldalens hundraåriga skog, detta område ingår i det större sammanhängande naturområdet som sträcker sig längs med den norra kusten av Sicklaön: Nacka-Värmdökilen. Miljöpartiet anser att det inte råder någon som helst tvivel om att det finns höga naturvärden på flera platser på denna vackra halvö och att de i stor utsträckning bör bevaras.

Nu när Nacka kommun ytterligare förtätas, så anser MP att det inte får föreligga ett tunnelseende, utan det måste till ett ”örnseende”. Detta område är en halvö belägen vid Svindersvik, denna halvö måste ses i samklang med övriga Nacka och Stockholms stads östra kvarter.

Utmaningar i Henriksdals byggprojekt är många: Ny bebyggelsestruktur med stadskvaliteter – Henriksdalskorset/Ny entré till området- Samordning med befintliga planer och ny infrastruktur (Långa avstånd till tunnelbanan och Tvärbanan) - Trafikbuller – Topografiska förutsättningar som utmanar - Fragmenterat område med starka barriärer – Flera markservitut för Österleden & Nyanserad förtätning med hänsyn till natur-, rekreation och kulturvärden.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

21 mars 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

Området är fragmenterat och har starka barriärer: Östersjön- Svindersviken, avsevärda nivåskillnader och lutningar, Värmdöleden och Saltsjöbanan. Detta gör att de bofasta inte alls får samma valfrihet som andra kommuninvånare när det gäller: förskoleval, skolval, fritidsanläggningar, promenadvägar, cykelvägar, närhet till naturreservat och till affärsidkare. Allt detta gör att dessa behov i stor utsträckning helst ska kunna tillgodoses hemma på halvön.

De bofasta har stora möjligheter till att bedriva ett aktivt och meningsfullt båtliv och de har närhet till sjötrafik i landstingets regi, dessa möjligheter kan förbättras ytterligare. Antalet bollplaner på halvön är redan allt för få, Några fler utomhusytor för spontan idrott/bollspel planeras inte, detta är helt oacceptabelt, när både förskolebarnen och skoleleverna ökar i antal.

Programområdets branta terräng är en stor utmaning, när tillgängligheten ska säkras, det är önskvärt att människor kan bo kvar i en miljö där de trivs, även när de inte längre är lika fysiskt rörliga. En ny lösning för att överbygga nivåskillnaderna kan vara en vertikalhiss.

En gondolbana mellan Henriksdals bostadskvarter och närmaste T-banestation, vilket sannolikt blir Sickla, skulle göra tunnelbanenätet, annan kollektivtrafik, handel och service m mycket mer tillgängligt. En gondolbana är ett pålitligt system som till låga investerings- och driftskostnader kan transportera många människor på kort tid.

Gång – och cykelbanestrukturen måste vara på en hög nivå, när så många ska samsas på begränsade ytor och speciellt måste de oskyddade trafikanternas situation säkras upp på Kvarnholmsvägen och Henriksdals trafikplats.

Miljöpartiet anser att det är positivt att det i planprogrammet föreslås busskörfält på Kvarnholmsvägen från Danvikshemsvägen till Värmdövägen, men framkomligheten för kollektivtrafiken bör säkras upp på en ännu större del av Kvarnholmsvägen. Det är även positivt att det anges i planprogrammet att korsningen Värmdövägen och Kvarnholmsvägen ska utredas tillsammans med Stockholm stad, en fråga som MP Nacka aktualiserat hos MP Stockholm.

Barn behöver utmanande platser för lek och rörelse, idag sker ofta en tät exploatering där bland annat nya hus, parkeringsplatser och vägar prioriteras upp på byggbolagens Agendan. Ned prioriteras stora parker, grönområden, torg och gårdar, trots att det är just dessa faktorer som skapar harmoniska bostadskvarter där många kan trivas.

På denna halvö är redan nu många bofasta och grönytorna få och med den tillkommande förtätningen, då behöver kommunens tjänstemän jobba ytterligare på att få balans mellan de förtätade ytorna och de gröna ytorna. Miljöpartiet vill se en minskning av antal bostäder, så att kommunens övergripande mål ”Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka” kan infrias även här. Det går att förtäta på ett konstruktivt sätt! ”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
